

ข้อกำหนดคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ

ว่าด้วยการกำหนดบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเป้าหมายเป็นผู้รับบริการสวัสดิการสังคม

พ.ศ. ๒๕๕๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ จึงกำหนดบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเป้าหมายเป็นผู้รับบริการสวัสดิการสังคมไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้เรียกว่า “ข้อกำหนดคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ ว่าด้วยการกำหนดบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเป้าหมายเป็นผู้รับบริการสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๕๕”

ข้อ ๒ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อกำหนดนี้

“ผู้รับบริการสวัสดิการสังคม” หมายความว่า บุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งอยู่ในสภาวะยากลำบาก หรือที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ

“องค์กรสวัสดิการสังคม” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม องค์กรสาธารณประโยชน์ และองค์กรสวัสดิการชุมชน

ข้อ ๔ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเป้าหมายที่เข้าข่ายสมควรได้รับบริการสวัสดิการสังคม จากองค์การสวัสดิการสังคมตามข้อกำหนดนี้ ประกอบด้วย กลุ่มเด็กและเยาวชน กลุ่มผู้พิการ ครอบครัวและผู้ถูกละเมิดทางเพศ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มคนพิการ กลุ่มชุมชนเมือง คนจนเมือง คนเร่ร่อน กลุ่มแรงงานข้ามชาติและแรงงานต่างด้าว กลุ่มแรงงานนอกระบบ กลุ่มคนจากจังหวัดชายแดน ภาคใต้ กลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ป่วยเอดส์และผู้ได้รับผลกระทบ กลุ่มคนที่มีปัญหาสถานะบุคคล และกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มคนไทยในต่างประเทศ กลุ่มผู้ที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม และกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ

หมวด ๑

กลุ่มเด็กและเยาวชน

ข้อ ๕ เด็ก หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะ ด้วยการสมรส

ข้อ ๖ เด็กเร่ร่อน หมายถึง เด็กที่ไม่มีบิดา มารดา หรือผู้ปกครองหรือมีแต่ไม่เลี้ยงดู หรือไม่สามารถเลี้ยงดูได้ จนเป็นเหตุให้เด็กต้องเร่ร่อนไปในที่ต่าง ๆ หรือเด็กที่มีพฤติกรรมใช้ชีวิตเร่ร่อน จนน่าจะเกิดอันตรายต่อสวัสดิภาพของตน

ข้อ ๗ เด็กกำพร้า หมายถึง เด็กที่บิดาและหรือมารดาเสียชีวิต เด็กที่ไม่ปรากฏบิดามารดาหรือไม่สามารถสืบหาบิดามารดาได้

ข้อ ๘ เด็กที่อยู่ในสภาพยากลำบาก หมายถึง เด็กที่อยู่ในครอบครัวยากจนหรือบิดามารดาหย่าร้าง ทั้งร้าง ถูกคุมขัง หรือแยกกันอยู่และได้รับความลำบาก หรือเด็กที่ต้องรับภาระหน้าที่ในครอบครัวเกินวัยหรือกำลังความสามารถและสติปัญญา หรือเด็กที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ทั้งในสถานการณ์ปกติและสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือเด็กที่ประสบความรุนแรงในจังหวัดชายแดนใต้

ข้อ ๙ เด็กพิการ หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย สมอง สติปัญญาหรือจิตใจไม่ว่าความบกพร่องนั้นจะมีมาแต่กำเนิดหรือเกิดขึ้นภายหลัง

ข้อ ๑๐ เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด ที่กระทำความผิดและมีปัญหาวิกฤติ หมายถึง เด็กที่ประพฤติตนไม่สมควร เด็กที่ประกอบอาชีพหรือคบหาสมาคมกับบุคคลที่น่าจะชักนำไปในทางกระทำผิดกฎหมายหรือขัดต่อศีลธรรมอันดีหรืออยู่ในสภาพแวดล้อมหรือสถานที่อันอาจชักนำไปในทางเสียหาย

ข้อ ๑๑ เด็กที่มีความสามารถพิเศษ หมายถึง เด็กที่แสดงออกซึ่งความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านในด้านสติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ การใช้ภาษา การเป็นผู้นำ การสร้างงานทางทัศนศิลป์และศิลปะการแสดง ความสามารถทางด้านดนตรี ความสามารถทางกีฬาและความสามารถพิเศษทางวิชาการในสาขาใดสาขาหนึ่งหรือหลายสาขาอย่างเป็นที่ประจักษ์เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กอื่นที่มีอายุระดับเดียวกัน สภาพแวดล้อมหรือประสบการณ์เดียวกัน

ข้อ ๑๒ เด็กที่ถูกทารุณกรรม หมายถึง เด็กที่ถูกกระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการใด ๆ จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายเสรีภาพหรือเกิดอันตรายแก่ร่างกายและจิตใจ การกระทำผิดทางเพศต่อเด็ก หรือใช้เด็กให้กระทำหรือประพฤติในลักษณะที่น่าจะเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจหรือขัดต่อกฎหมายอันดี ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

ข้อ ๑๓ เยาวชน หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ถึงยี่สิบห้าปีบริบูรณ์

หมวด ๒

กลุ่มผู้หญิง ครอบครัวและผู้ถูกละเมิดทางเพศ

ข้อ ๑๔ ผู้หญิง หมายถึง เพศหญิงโดยกำเนิด หรือหมายความรวมถึงผู้ที่ถูกเลือกให้เป็นเพศหญิงตั้งแต่เกิด

ข้อ ๑๕ ครอบครัว หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ผูกพันและใช้ชีวิตร่วมกันทำหน้าที่เป็นสถาบันหลักฐานรากสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิต ครอบครัวมีหลากหลายรูปแบบและหลากหลายลักษณะ นอกเหนือจากครอบครัวที่ครบถ้วนทั้งบิดา มารดาและบุตร

ข้อ ๑๖ หญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อม หมายถึง เด็กหญิงและเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีตั้งครรภ์โดยไม่พร้อมที่จะเลี้ยงดูบุตร หรือใช้ชีวิตของตนโดยปกติ

ข้อ ๑๗ หญิงที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม หมายถึง หญิงตั้งครรภ์โดยไม่พร้อมที่จะเลี้ยงดูบุตร หรือใช้ชีวิตของคนโดยปกติ

ข้อ ๑๘ ผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว หมายถึง ผู้ที่ถูกกระทำจากการกระทำใด ๆ ที่มุ่งประสงค์ให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ หรือกระทำโดยเจตนาในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว หรือบังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิดครองธรรมให้บุคคลในครอบครัวต้องกระทำการ ไม่กระทำการหรือยอมรับการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งโดยมิชอบ แต่ไม่รวมถึงการกระทำโดยประมาท บุคคลในครอบครัว ได้แก่ คู่สมรส คู่สมรสเดิม ผู้ที่อยู่กินหรือเคยอยู่กินฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส บุตร บุตรบุญธรรม สมาชิกในครอบครัว รวมทั้งบุคคลใด ๆ ที่ต้องพึ่งพาอาศัยและอยู่ในครัวเรือนเดียวกัน

ข้อ ๑๙ ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว หมายถึง ครอบครัวที่สมาชิกหลักมีแค่มารดาหรือบิดาและบุตร เนื่องจากคู่สมรสหย่าร้าง เสียชีวิต ละทิ้ง แยกทาง การเป็นมารดาหรือบิดานอกสมรส โดยครอบครัวที่มีมารดาหรือบิดาคนเดียวอาจอาศัยอยู่แยกต่างหากหรืออยู่ร่วมกันกับผู้อื่นเป็นลักษณะครัวเรือนขยายได้ แต่ไม่มีการอยู่กินฉันสามีภริยาหรือฐานะคู่รักของหญิงหรือชายระหว่างผู้เป็นบิดาและมารดา ส่วนบุตรในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว หมายถึง ลูกที่มีอายุไม่เกินยี่สิบปี หรืออายุไม่เกินยี่สิบห้าปี หากกำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา

ข้อ ๒๐ หญิงหม้าย ชายหม้าย หมายถึง หญิงหรือชายที่ไร้คู่ครองเพราะคู่สมรสเสียชีวิต และยังไม่ได้แต่งงานใหม่และหมายรวมถึงเพราะหย่าขาดจากกันด้วย

ข้อ ๒๑ ผู้ถูกละเมิดทางเพศ หมายถึง ผู้ที่ถูกกระทำจากบุคคลที่มีพฤติกรรมที่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นในเรื่องเพศ ไม่ว่าจะเป็คำพูด สายตา และการใช้ท่าที รวมไปถึงจนถึงการบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ การข่มขืน การกระทำใด ๆ ก็ตามที่ทำให้ผู้ถูกกระทำรู้สึกอึดอัดหรืออับอาย เป็นการล่วงละเมิดความเป็นส่วนตัวและผู้ถูกกระทำไม่ยินยอมพร้อมใจให้ทำถือเป็นการล่วงละเมิดทางเพศทั้งสิ้น

ข้อ ๒๒ ผู้ค้าประเวณี หมายถึง ผู้ที่ยอมรับการกระทำชำเราหรือยอมรับการกระทำอื่นใดหรือการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ในกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการสำส่อนเพื่อสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำและผู้กระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือคนละเพศ

หมวด ๓

กลุ่มผู้สูงอายุ

ข้อ ๒๓ ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป

ข้อ ๒๔ คนชรา หมายถึง ผู้สูงอายุ

หมวด ๔

กลุ่มคนพิการ

ข้อ ๒๕ คนพิการ หมายถึง บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว

การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใดประกอบกับ มีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใดเพื่อให้ สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้อย่างบุคคลทั่วไป

หมวด ๕

กลุ่มชุมชนเมือง คนจนเมือง คนเร่ร่อน

ข้อ ๒๖ ชุมชนเมือง หมายถึง ชุมชนในเขตเทศบาล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษตามที่มีกฎหมายจัดตั้ง

ข้อ ๒๗ คนจนเมือง หมายถึง คนที่มีรายได้น้อย รายได้ไม่เพียงพอที่จะสนองความต้องการ ขั้นพื้นฐาน หรือรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน รวมถึงความขัดสน คนด้อยโอกาส คนด้อยสิทธิ ด้อยศักดิ์ศรี คนในภาวะยากลำบาก คนชายขอบของสังคม ที่อาศัยอยู่ชุมชนเมือง โดยพิจารณา ทั้งเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม จิตวิญญาณ

ข้อ ๒๘ คนเร่ร่อน หมายถึง ผู้ที่ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักเป็นแหล่งกินอยู่หลับนอน ในที่สาธารณะ ซึ่งในที่นี้จะหมายความรวมถึงคนไร้ที่พึ่ง คนไร้บ้าน

หมวด ๖

กลุ่มแรงงานข้ามชาติ และแรงงานต่างด้าว

ข้อ ๒๙ แรงงานข้ามชาติ หมายถึง บุคคลซึ่งจะถูกว่าจ้างให้ทำงาน กำลังถูกว่าจ้างหรือเคย ถูกว่าจ้างแรงงาน โดยได้รับค่าตอบแทนในรัฐที่ตนไม่ได้เป็นคนของชาตินั้น

ข้อ ๓๐ แรงงานต่างด้าว หมายถึง คนต่างด้าวที่เป็นบุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่เข้ามา ทำงานในประเทศไทย

หมวด ๗

กลุ่มแรงงานนอกระบบ

ข้อ ๓๑ แรงงานนอกระบบ หมายถึง ผู้มีงานทำที่ไม่ได้รับความคุ้มครองและไม่มีหลักประกัน ทางสังคมจากการทำงาน

หมวด ๘

กลุ่มคนจากจังหวัดชายแดนภาคใต้

ข้อ ๓๒ คนจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ หมายถึง บุคคลหรือคณะบุคคลทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนที่ได้รับผลกระทบสืบเนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

หมวด ๙

กลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ป่วยเอดส์และผู้ได้รับผลกระทบ

ข้อ ๓๓ ผู้ติดเชื้อเอชไอวี หมายถึง ผู้ที่ได้รับเชื้อเอชไอวี ซึ่งเป็นไวรัสชนิดหนึ่งเข้าสู่ร่างกาย และได้ไปทำลายเซลล์เม็ดเลือดขาวที่ทำหน้าที่ป้องกันร่างกายจากเชื้อโรค จึงไม่สามารถทำหน้าที่ได้ตามปกติ

ข้อ ๓๔ ผู้ป่วยเอดส์ หมายถึง ผู้ที่ได้รับเชื้อเอชไอวีแล้วระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายเสื่อมหรือภูมิคุ้มกันบกพร่องทำให้เกิดการเจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อฉวยโอกาสต่าง ๆ เช่น วัณโรค ปอดอักเสบ และเยื่อหุ้มสมองอักเสบจากเชื้อรา

ข้อ ๓๕ ผู้ได้รับผลกระทบ หมายถึง ครอบครัวของผู้ติดเชื้อเอชไอวีหรือผู้ป่วยเอดส์ที่ได้รับผลกระทบและส่งผลให้สมาชิกในครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ยากลำบากและได้รับความเดือดร้อนมีภาระการดูแลเอาใจใส่ผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ เช่น การลาออกจากการทำงานประจำมาทำหน้าที่ดูแลผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์

หมวด ๑๐

กลุ่มคนที่มีปัญหาสถานะบุคคลและกลุ่มชาติพันธุ์

ข้อ ๓๖ คนไร้รัฐไร้สัญชาติ หมายถึง บุคคลที่ไม่ถูกบันทึกในทะเบียนราษฎรของรัฐใดเลย จึงไร้การรับรองสถานะบุคคลตามกฎหมายโดยหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย อันเป็นผลต่อมาให้ไม่มีเอกสารรับรองตัวบุคคลที่ออกโดยหน่วยงานดังกล่าว

ข้อ ๓๗ บุคคลที่มีสถานะทางทะเบียนแต่ยังไร้สัญชาติ หมายถึง บุคคลที่ถูกบันทึกในทะเบียนราษฎรของรัฐใดรัฐหนึ่งแต่ไม่ได้รับการรับรองในสถานะคนสัญชาติโดยรัฐนั้น หรือรัฐอื่นใดเลยบนโลก

ข้อ ๓๘ คนตกหล่นทางทะเบียนราษฎร หมายถึง คนไร้รัฐซึ่งอาจจะเป็นคนที่เกิดในประเทศไทยหรือนอกประเทศไทยก็ได้ แต่มีเหตุทำให้ตกหล่นจากทะเบียนราษฎรทั้งของประเทศต้นทางหรือของประเทศไทย

ข้อ ๓๙ คนเข้าเมืองผิดกฎหมาย หมายถึง บุคคลต่างด้าวที่ไม่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาในรัฐเจ้าของดินแดน และยังรวมถึงบุคคลที่เกิดในประเทศไทยแต่ไม่มีสัญชาติไทยตามพระราชบัญญัติสัญชาติอีกด้วย

ข้อ ๔๐ คนไร้สัญชาติ หมายถึง บุคคลที่ไม่ได้รับการยอมรับสถานะคนสัญชาติโดยรัฐเจ้าของทะเบียนราษฎรใดเลย ซึ่งคนไร้สัญชาติอาจมีรัฐหรือไร้รัฐ ก็ได้

ข้อ ๔๑ ชนกลุ่มน้อยในทะเบียนราษฎรไทย หมายถึง บุคคลที่เป็นสมาชิกของกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยและถูกบันทึกในทะเบียนราษฎรไทย แต่มีลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมแตกต่างจากกลุ่มใหญ่ในประเทศไทย ความต่างนี้อาจจะเป็นเรื่องของภาษา หรือศาสนา หรือวิถีชีวิต เป็นต้น

ข้อ ๔๒ คนชาติพันธุ์ หมายถึง คนที่เป็นสมาชิกของกลุ่มชาติพันธุ์ใดชาติพันธุ์หนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นคนที่มีเชื้อสายไทย หรือคนที่ไม่ใช่เชื้อสายไทยซึ่งจะมีประเทศต้นทางของตนรับรองสถานะบุคคลตามกฎหมายหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๔๓ คนพลัดถิ่น หมายถึง คนที่อพยพย้ายถิ่นจากประเทศต้นทางข้ามไปอาศัยในอีกประเทศหนึ่ง ซึ่งมีทั้งคนสัญชาติไทยและคนต่างด้าวที่มีเชื้อสายไทยหรือเชื้อสายต่างด้าว

ข้อ ๔๔ ผู้ลี้ภัยหรือคนหนีภัยความตาย หมายถึง คนที่ประสบภัยต่อชีวิตในประเทศต้นทางและอพยพ หนีภัยดังกล่าวเข้ามาอาศัยในประเทศไทย ซึ่งอาจเป็นคนสัญชาติไทยและคนต่างด้าวที่มีเชื้อสายไทยหรือเชื้อสายต่างด้าว

หมวด ๑๑

กลุ่มคนไทยในต่างประเทศ

ข้อ ๔๕ คนไทยในต่างประเทศ หมายถึง คนไทยที่มีเชื้อชาติไทย หรือสัญชาติไทย ที่พำนักอยู่ในต่างประเทศ ทั้งคนไทยที่มีการย้ายถิ่นที่อยู่ คนไทยที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ ได้แก่ ไปทำงาน ศึกษา ท่องเที่ยว กลุ่มที่เป็นบุตรบุญธรรม และอื่น ๆ และคนไทยที่อยู่ต่างประเทศโดยผิดกฎหมายที่ประสบภาวะที่ยากลำบากในต่างประเทศ ได้แก่ คนไทยที่เผชิญสภาวะ อาภิ คนไทยที่แต่งงานไปอยู่ต่างประเทศและถูกทอดทิ้ง ผู้ไปขายบริการทางเพศ ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ หญิงไทยที่ถูกชักพาไปแต่งงาน ผู้ประสบปัญหาความรุนแรงในครอบครัวและความรุนแรงทางเพศ คนไทยถูกดำเนินคดีในต่างประเทศ แรงงานถูกหลอกไปทำงาน แรงงานเข้าเมืองถูกกฎหมายแต่ไม่ได้รับการปฏิบัติตามสัญญาจ้างคนไทยที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ เช่น สงคราม ภัยธรรมชาติ อุบัติเหตุ คนไทยที่ประสบปัญหาการปรับตัวข้ามวัฒนธรรม คนไทยที่ถูกนำพาหรือลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย รวมทั้งคนไทยที่อยู่ในสภาวะเสี่ยง อาภิ เด็กสองวัฒนธรรม คนไทยที่มีลูกติด ผู้ไปทำงานต่างประเทศที่ถูกต้องตามกฎหมาย

หมวด ๑๒

กลุ่มผู้ที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม

ข้อ ๔๖ ผู้ที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม หมายถึง ผู้ที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ซึ่งแยกตามช่วงเวลา คือ ก่อนการพิจารณาคดีของศาล เช่น ผู้เสียหายและเหยื่อในคดีอาญา คดีแพ่ง คดีปกครอง ผู้ต้องหา พยาน ระหว่างการดำเนินคดีของศาล เช่น โจทก์ จำเลย ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดี และหลังคำพิพากษาของศาล เช่น ผู้ต้องราชทัณฑ์ ผู้ถูกคุมประพฤติ ผู้ต้องกักขัง เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา ถูกหนีตามคำพิพากษา

ข้อ ๔๗ ผู้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมที่ควรได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ได้แก่ เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ป่วย ผู้ที่ไร้ญาติ บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ คนต่างด้าว คนไทยในต่างประเทศ

ข้อ ๔๘ ผู้ที่กลับคืนสู่ชุมชน ได้แก่ ผู้พ้นโทษ หรือผู้ที่ได้รับการปลดปล่อยจากหน่วยงาน
ในกระบวนการยุติธรรม

ข้อ ๔๙ ผู้ที่ได้รับผลกระทบ ได้แก่ ครอบครัวของผู้ที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมในคดีอาญา
คดีแพ่ง และคดีปกครอง และครอบครัวผู้ที่กลับคืนสู่ชุมชน รวมทั้งเด็กติดผู้ต้องขัง

ข้อ ๕๐ กลุ่มเสี่ยง ได้แก่ บุคคลและครอบครัวที่มีแนวโน้มที่จะกระทำความผิด บุคคล
และครอบครัวที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบจากบุคคลที่กระทำความผิด และชุมชน
ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบจากบุคคลที่กระทำความผิด

หมวด ๑๓

กลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ

ข้อ ๕๑ บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ หมายถึง บุคคลที่มีรสนิยมทางเพศ หรือมี
ความพึงพอใจทางเพศและหรือมีลักษณะการแสดงออกทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ รักเพศเดียวกัน
รักสองเพศ คนข้ามเพศ คนที่มีลักษณะเพศทางชีววิทยาไม่ชัดเจน และกลุ่มคนที่มีลักษณะทางเพศ
ที่อาจทำให้ได้รับผลกระทบทางสังคม

ข้อ ๕๒ คนรักเพศเดียวกัน ได้แก่ หญิงรักหญิง คือ ผู้มีเพศสรีระหรือเพศภาวะ เป็นหญิง
มีความรู้สึก ดึงดูด สนใจทั้งอารมณ์ความรักใคร่ ทางเพศ และมีสัมพันธ์ภาพทางเพศที่ลึกซึ้งกับบุคคล
ที่มีเพศสรีระหรือเพศภาวะเป็นหญิงเช่นเดียวกัน หรือชายรักชาย คือ ผู้มีเพศสรีระหรือเพศภาวะ
เป็นชาย มีความรู้สึก ดึงดูด สนใจ ทั้งอารมณ์ความรักใคร่ทางเพศ และมีสัมพันธ์ภาพทางเพศ
ที่ลึกซึ้งกับบุคคลที่มีเพศสรีระหรือเพศภาวะเป็นชายเช่นเดียวกัน

ข้อ ๕๓ คนรักสองเพศ ได้แก่ ผู้มีความรู้สึก ดึงดูด สนใจทั้งอารมณ์ความรักใคร่ ทางเพศ
และมีสัมพันธ์ภาพทางเพศ ได้กับทั้งบุคคลที่มีเพศสรีระหรือเพศภาวะเป็นหญิงและบุคคลที่มีเพศ
สรีระหรือเพศภาวะเป็นชาย

ข้อ ๕๔ คนข้ามเพศ ได้แก่ ผู้ที่มีประสบการณ์การแสดงออกทางเพศไม่สอดคล้องกับ
เพศกำเนิด และเพศภาวะ ที่เป็นความคาดหวังทางสังคม แต่เป็นความรู้สึกเฉพาะในแต่ละบุคคล
คนข้ามเพศ มีทั้งจากชายเป็นหญิง เช่น กะเทย สาวประเภทสอง หรือผู้หญิงข้ามเพศ เป็นต้น
และจากหญิงเป็นชาย เช่น ทอม รวมถึงผู้ที่นิยามตนเองว่าไม่ใช่ทั้งหญิงทั้งชาย

ข้อ ๕๕ คนที่มีลักษณะเพศทางชีววิทยาไม่ชัดเจน ได้แก่ ผู้ที่มีลักษณะเพศ ที่ไม่สามารถระบุ
ได้อย่างชัดเจนว่าเป็นหญิงหรือเป็นชาย อาจมีลักษณะที่เข้าข่ายทั้งหญิงและชาย หรือไม่เข้าข่ายทั้งหญิง
หรือชาย ปรากฏได้ตั้งแต่รูปแบบเพศสรีระที่เห็นได้ด้วยตา เช่น อวัยวะเพศ หรือที่เรียกว่า กะเทยแท้
ไปจนถึงการตรวจพบด้วยกระบวนการทางการแพทย์ เช่น โครโมโซม หรือฮอร์โมน ทั้งนี้อาจปรากฏ
ตั้งแต่แรกเกิด หรือในภายหลังก็ได้

ข้อ ๕๖ คนที่มีลักษณะทางเพศที่อาจทำให้ได้รับผลกระทบทางสังคม ได้แก่ ผู้ที่มีพฤติกรรม การใช้ชีวิตในแบบที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวังทางสังคมในเรื่องเพศ เช่น คนที่นิยมแต่งกายข้ามเพศ ซึ่งอาจไม่ได้มีรสนิยมในทางรักเพศเดียวกันหรือคนที่มีลักษณะไม่ชัดเจนในเพศภาวะเป็นชายหรือหญิง

หมวด ๑๔

การส่งเสริมสนับสนุน

ข้อ ๕๗ ให้องค์การสวัสดิการสังคม ศึกษา วิเคราะห์ พิจารณาให้การช่วยเหลือแก่บุคคล หรือกลุ่มบุคคลเป้าหมายผู้รับบริการสวัสดิการสังคม และอาจได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในการจัดสวัสดิการสังคมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ

การกำหนดบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเป้าหมายเป็นผู้รับบริการสวัสดิการสังคม

และข้อเสนอแนะ มาตรการ แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ๑๓ กลุ่มเป้าหมาย

ข้อ	กลุ่มเป้าหมาย	ข้อเสนอแนะ และมาตรการ
หมวด ๑ กลุ่มเด็กและเยาวชน		
๕	เด็ก	<p>เด็กทั่วไป</p> <p>๑. มาตรการการผลักดันนโยบาย แผน ยุทธศาสตร์และข้อมูล</p> <p>๑.๑ ผลักดันให้มีการดำเนินการตามนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (๐-๕) ปี ระยะยาว พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๙ อย่างจริงจัง</p> <p>๑.๒ การจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศกลางของเด็กแรกเกิด – ๑๘ ปี</p> <p>๒. มาตรการส่งเสริมการศึกษา</p> <p>๒.๑ ส่งเสริมให้มีสถานรับเลี้ยงเด็กในระดับอำเภอ</p> <p>๒.๒ จัดให้มีหลักสูตรสวัสดิการสังคมให้เด็กเข้าถึงแหล่งทรัพยากรทางสังคมการมีจิตอาสาและส่งเสริมกิจกรรมทางสังคม</p> <p>๒.๓ ส่งเสริมโรงเรียนคุ้มครองเด็ก</p> <p>๒.๔ จัดให้มีหลักสูตรโรงเรียนพ่อแม่</p> <ul style="list-style-type: none"> • ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษามีหลักสูตร หรืออบรมด้านคุณธรรมและจริยธรรม วัฒนธรรม ประเพณีไทยแก่เด็กและเยาวชน • พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนโดยให้เด็กเป็นศูนย์กลาง • ส่งเสริมการศึกษานอกระบบโรงเรียนโดยผ่านสื่อมวลชน <p>๓. มาตรการส่งเสริมความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน</p> <p>๓.๑ ส่งเด็กกลับคืนสู่ครอบครัว</p> <p>๓.๒ ส่งเสริมความเข้มแข็งของครอบครัวและกลไกในพื้นที่ที่มีความพร้อม และทักษะในการดูแลเด็ก</p> <p>๓.๓ หน่วยเคลื่อนที่ดูแลเด็กในชุมชน</p> <p>๓.๔ ให้มีศูนย์ให้คำปรึกษาครอบครัวกระจายในทุกชุมชน</p> <p>๓.๕ ส่งเสริมให้มีมุมให้นมลูก ศูนย์รับเลี้ยงเด็กในสถานประกอบการ</p> <p>๔. มาตรการพัฒนาบุคลากร</p> <p>๔.๑ จัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์ความรู้สำหรับผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและครอบครัว</p> <p>๔.๒ ประเมินสุขภาพจิตครูและบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>๔.๓ ให้นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยาให้คำปรึกษาหรือจิตวิทยาคลินิกในโรงเรียน</p> <p>๕. มาตรการแก้ไขปัญหาพฤติกรรม</p> <p>๕.๑ ให้ความสำคัญกับปัญหาของเด็กในเรื่องพฤติกรรมทางเพศ การใช้ความรุนแรงและอบายมุข</p> <p>๕.๒ มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม ในการป้องกันปัญหาของเด็ก และมี บทลงโทษแก่เจ้าหน้าที่ที่ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ</p>
๖	เด็กเร่ร่อน	<p>เด็กเร่ร่อน</p> <p>๑. การสร้างเครือข่ายระบบข้อมูลทะเบียนองค์กรและเด็กเร่ร่อน</p> <p>๒. ส่งเสริมโครงการครูข้างถนน และให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่ทำงานเชิงรุกในการเข้าคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก</p> <p>๓. ส่งเสริมให้เด็กเร่ร่อนที่มีความพร้อมกลับคืนสู่ครอบครัว</p>

ข้อ	กลุ่มเป้าหมาย	ข้อเสนอแนะ และมาตรการ
		๔. จัดให้มีสถานที่รองรับและพัฒนาเด็กอย่างเพียงพอและมีบุคลากรที่เชี่ยวชาญในการดูแลเด็ก ๕. ส่งเสริมบทบาทของท้องถิ่นในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กในพื้นที่
๗	เด็กกำพร้า	เด็กกำพร้า ๑. ส่งเสริมให้มีครอบครัวอุปถัมภ์ ครอบครัวทดแทน และพัฒนาระบบติดตามประเมินศักยภาพของครอบครัว ๒. ให้มีนักสังคมสงเคราะห์ที่เพียงพอในการประเมินครอบครัว ๓. ผลิตสื่อให้สังคมสนใจและช่วยกันดูแลเด็กกำพร้าส่งเสริมให้มีกิจกรรมพัฒนาเด็ก รายเดี่ยว รายกลุ่ม และพัฒนาบทบาทของอาสาสมัครในการดูแลเด็กและครอบครัว
๘	เด็กที่อยู่ในสภาพยากลำบาก	เด็กที่อยู่ในสภาวะยากลำบาก ๑. จัดทำฐานข้อมูลเด็กที่อยู่ในสภาวะยากลำบาก ๒. ให้ความสำคัญกับเด็กในพื้นที่พิเศษ เช่น กลุ่มลูกชาเล้ง เด็กลูกกรรมกรก่อสร้าง กลุ่มเด็กกองขยะ กลุ่มเด็กขายพวงมาลัย ๓. จัดให้มีโครงการครูข้างถนน และการเข้าถึงเด็กและครอบครัวในพื้นที่
๙	เด็กพิการ	เด็กพิการ ๑. ขยายโรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนการศึกษาพิเศษ ๒. ผลิตบุคลากรเฉพาะที่มีความชำนาญการให้เพียงพอต่อการดูแลคนพิการ เช่น การเพิ่มล่ามภาษามือ ๓. คำนึงถึงความปลอดภัยของคนพิการ โดยเฉพาะเด็กพิการ
๑๐	เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด	เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด ๑. จัดให้มีพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชนในทุกพื้นที่ เช่น สวนสาธารณะ ห้องสมุดมีชีวิต พิพิธภัณฑ์ ลานกีฬา ลานดนตรี ลานศิลปะ ลานวัฒนธรรม ๒. ให้เด็กกระทำผิดกับผู้ปกครองร่วมรับผิดชอบ โดยบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสาธารณะ ๓. จัดกิจกรรมปรับเปลี่ยนทัศนคติให้กับเด็ก เช่น ให้เด็กพูดคุยกับผู้ตกเป็นเหยื่อความรุนแรง พูดคุยกับอาสาสมัครหรือให้ไปเป็นอาสาสมัครประเภทต่าง ๆ ๔. จัดให้มีระบบคณะที่ปรึกษา เพื่อนช่วยเพื่อน พี่ช่วยน้อง ๕. จัดให้มีกิจกรรม สื่อที่เข้าถึงกลุ่มพ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กกลุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด
๑๑	เด็กที่มีความสามารถพิเศษ	เด็กที่มีความสามารถพิเศษ ๑. สร้างความตระหนักให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้บริหารการศึกษา เข้าใจในลักษณะและแนวทางการช่วยเหลือเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ๒. จัดทำแผนเชิงรุก สนับสนุนบุคลากรและงบประมาณในการจัดการการศึกษาและดูแลเด็กพิเศษ ๓. จัดให้มีการรวมกลุ่มของผู้ปกครองและกลุ่มเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ๔. จัดให้มีการตรวจประเมินเด็กที่มีความสามารถพิเศษ (โดยถือเป็นสวัสดิการของรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย)
๑๒	เด็กที่ถูกทารุณกรรม	เด็กที่ถูกทารุณกรรม ๑. จัดให้มีหลักสูตรการเรียนการสอนเรื่อง Child Abuse ในระดับต่าง ๆ ๒. พัฒนาระบบสายด่วนและระบบส่งต่อในการช่วยเหลือเด็กที่ถูกทารุณกรรม ๓. จัดให้มีการประเมินสุขภาพจิตแก่บุคลากรที่ทำงานกับเด็กที่ถูกกระทำทารุณกรรม ๔. ให้ท้องถิ่นมีแผนการทำงานและงบประมาณที่ชัดเจนในการคุ้มครองเด็กในพื้นที่

ข้อ	กลุ่มเป้าหมาย	ข้อเสนอแนะ และมาตรการ
๑๓	เยาวชน	<p>เยาวชน</p> <p>๑. จัดให้หน่วยงานในพื้นที่เป็นพี่เลี้ยงให้กับกลุ่มเยาวชน</p> <p>๒. ส่งเสริมกิจกรรมจิตอาสาสำหรับเยาวชน และสนับสนุนให้เยาวชนทำกิจกรรมบริการสังคม</p> <p>๓. สนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรในการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการทำงานของกลุ่มเยาวชน</p> <p>๔. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดแผนงานและสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาเยาวชน เช่น กลุ่มอาสาสมัคร ยุวชนกู่ชีพ</p> <p>๕. ส่งเสริมให้มีสมาชิกเยาวชนเพื่อให้เยาวชนได้พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์</p> <p>๖. ส่งเสริมกิจกรรมสำหรับเด็กและเยาวชน เช่น ศูนย์เยาวชน ลานกีฬา ลานดนตรี</p>
หมวด ๒ กลุ่มผู้หญิง ครอบครัวและผู้ถูกละเมิดทางเพศ		
๑๔	ผู้หญิง	<p>การเสริมสร้างความตระหนักถึงศักดิ์ศรี คุณค่าความเป็นมนุษย์และความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย</p> <p>ผู้หญิง</p> <p>๑. การเข้าถึงบริการทางอนามัยเจริญพันธุ์</p> <p>๒. ส่งเสริมให้ความรู้ทักษะชีวิตและการเข้าถึงสวัสดิการ</p> <p>๓. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความตระหนักและละเอียดอ่อนต่อการให้บริการ</p> <p>๔. การจัดหลักสูตรทั้งในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษาให้มีความเข้าใจสิทธิสตรี</p> <p>๕. การบูรณาการแผนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนโดยคำนึงถึงมิติหญิงชาย</p> <p>๖. การเสริมพลัง</p>
๑๕	ครอบครัว	<p>ครอบครัว</p> <p>๑. ศูนย์ให้คำปรึกษาครอบครัว</p> <p>๒. สนับสนุนให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของบุคคลในครอบครัว</p> <p>๓. ส่งเสริมครอบครัวเข้มแข็ง</p>
๑๖	หญิงวัยรุ่น ตั้งครรภ์ไม่ พร้อม	<p>หญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อม/หญิงที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม</p> <p>๑. สวัสดิการที่จำเป็นเพื่อให้สามารถดูแลตนเอง บุตร และการศึกษาที่ต่อเนื่อง</p> <p>๒. ใช้ Group support</p> <p>๓. บ้านพัก/ครอบครัวอุปถัมภ์</p>
๑๗	หญิงที่ตั้งครรภ์ ไม่พร้อม	<p>๔. การเสริมทัศนคติเชิงบวกต่อสังคม</p> <p>๕. ให้การศึกษาเรื่องเพศศึกษา/ทักษะชีวิต</p> <p>๖. การช่วยเหลือในเรื่องคดีความ</p>

ข้อ	กลุ่มเป้าหมาย	ข้อเสนอแนะ และมาตรการ
๑๘	ผู้ถูกระทำ ความรุนแรง ในครอบครัว	ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว ๑. สิทธิในการรักษาทางกาย/ทางจิตใจ ๒. บ้านพัก ๓. กองทุนช่วยเหลือผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว ๔. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความตระหนักและมีความละเอียดอ่อนต่อการให้บริการ ๕. ใช้ Group support ๖. การพิทักษ์สิทธิ ๗. กระบวนการติดตามต่อเนื่อง ๘. จัดระบบและการคุ้มครองในชุมชน
๑๙	ครอบครัวเลี้ยง เดี่ยว	ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว/หญิงหม้าย ชายหม้าย ๑. มีระบบยกเว้นภาษี
๒๐	หญิงหม้าย ชาย หม้าย	๒. ถอดบทเรียนประสบการณ์ของครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวเพื่อเผยแพร่ ๓. การให้คำปรึกษาแนะนำ ๔. สวัสดิการตามความจำเป็น ๕. การเสริมทัศนคติเชิงบวกต่อสังคม
๒๑	ผู้ถูกละเมิดทาง เพศ	ผู้ถูกละเมิดทางเพศ/ผู้ถูกข่มขืน/ผู้ถูกระทำชำเรา ๑. ฝึกศิลปะป้องกันตัว ๒. บ้านพัก ๓. การใช้ Group Support ๔. การพิทักษ์สิทธิ ๕. การดำเนินคดี ๖. การรณรงค์สร้างความตระหนัก ๗. พัฒนาระบบการยุติธรรมให้รวดเร็วและเป็นธรรม
๒๒	ผู้ค้าประเวณี	ผู้ค้าประเวณี ๑. พัฒนาอาชีพ ๒. ส่งเสริมการออม ๓. ใช้ Group support ๔. การเสริมพลัง ๕. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความตระหนักและ มีความละเอียดอ่อนต่อการให้บริการส่งเสริมการรวมตัวเครือข่าย ๖. สนับสนุนให้มีการดำเนินคดีกับผู้กระทำ ๗. การเสริมทัศนคติเชิงบวกต่อสังคม ๘. การรวมตัวและการส่งเสริมเครือข่าย ๙. การใช้พระราชบัญญัติสถานบริการในการดูแลผู้ค้าประเวณี

ข้อ	กลุ่มเป้าหมาย	ข้อเสนอแนะ และมาตรการ
หมวด ๓ กลุ่มผู้สูงอายุ		
๒๓	ผู้สูงอายุ	<p>๑. มาตรการ หลักประกันและคุ้มครองด้านรายได้เพื่อวัยสูงอายุ</p> <p>๑.๑ การออมเพื่อวัยผู้สูงอายุ รัฐและชุมชนต้องสร้างแรงจูงใจ และส่งเสริมสร้างวินัยการออมทุกช่วงวัย เพื่อให้ประชาชนไทยมีเงินออมที่จะเป็นหลักประกันรายได้ในเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ</p> <p>๑.๒ การบริหารจัดการทรัพย์สินผู้สูงอายุ รัฐต้องส่งเสริมให้มีการดูแลและคุ้มครองทรัพย์สินผู้สูงอายุ เพื่อให้สามารถนำไปก่อเกิดรายได้โดยมีความเสี่ยงน้อยที่สุด และไม่ถูกหลอกกลาง</p> <p>๑.๓ การส่งเสริมการหารายได้ของผู้สูงอายุ ทุกภาคส่วนจึงควรร่วมกันส่งเสริมพัฒนาทักษะเพิ่มเติมในการทำงานให้แก่ผู้สูงอายุ จัดหางานที่เหมาะสมให้แก่ผู้สูงอายุ ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ และยังคงการทำงานได้ทำงานและหารายได้เป็นการช่วยเพิ่มพูนรายได้ในยามสูงวัยได้อีกทางหนึ่ง</p> <p>๑.๔ การศึกษาการขยายอายุบำนาญของข้าราชการและบุคลากรของภาคเอกชน</p> <p>๑.๕ การส่งเสริมกิจกรรมที่มีคุณค่าและการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม</p> <p>๑.๖ สวัสดิการพื้นฐานอื่นๆ เช่น เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุการลดหย่อนภาษี สวัสดิการพื้นฐานที่รัฐจัดให้เน้นควรเน้นความทั่วถึงและเป็นธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - มาตรการสร้างเครือข่ายกำลังสมองของผู้สูงอายุ - ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาสำรองเงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ๒,๐๐๐ บาท กับครอบครัวของผู้สูงอายุที่เสียชีวิตก่อนเพื่อสามารถที่จะนำเงินไปใช้จ่ายได้อย่างรวดเร็วและทันท่วงที - จัดตั้งศูนย์พัฒนาการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอย่างน้อยจังหวัดละ ๑ แห่ง <p>๒. จัดตั้งและพัฒนาระบบการดูแลระยะยาวด้านสุขภาพและสังคมสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และชุมชน</p> <p>๒.๑ ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรทางศาสนา องค์กรเอกชน และองค์กร</p>
๒๔	คนชรา	<p>สาธารณประโยชน์มีส่วนร่วมในการดูแลจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุ โดยกระบวนการประชาคม เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับสวัสดิการในหลากหลายรูปแบบ เช่น ศูนย์เอนกประสงค์ชุมชน ชมรมผู้สูงอายุ</p> <p>๒.๒ การจัดสรรบุคลากรในระดับวิชาชีพและอาสาสมัครให้เพียงพอและมีมาตรฐาน ให้เร่งรัดให้มีการผลิตบุคลากรด้านผู้สูงอายุที่มีคุณภาพให้พอเพียงและทันกับความต้องการที่นับแต่จะเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ</p> <p>๒.๓ การกำหนดมาตรฐานการบริการ โดยมีหน่วยงานกำกับให้การให้บริการที่เหมาะสม เป็นธรรม และคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ</p> <p>๓. จัดทำประมวลกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ เพื่อรวบรวมกฎหมายและระเบียบต่างๆด้านผู้สูงอายุทั้งหมดให้เป็นระบบที่ทันสมัยและสรุปสิทธิและหน้าที่ของกฎหมายผู้สูงอายุ</p> <p>๔. พัฒนาระบบข้อมูลทางด้านผู้สูงอายุให้ถูกต้องและทันสมัย โดยมีระบบฐานข้อมูลที่สำคัญที่ง่ายต่อการเข้าถึงและสืบค้น ให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารจากสื่อต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านความรู้ และการเข้าถึงสิทธิต่างๆ เพื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับการกำหนดนโยบาย วางแผน ติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ - พัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

ข้อ	กลุ่มเป้าหมาย	ข้อเสนอแนะ และมาตรการ
หมวด ๔ กลุ่มคนพิการ		
๒๕	คนพิการ	<p>๑. การเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อคนพิการและความพิการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผู้มีความบกพร่องทางกายและจิตใจแต่ไม่เข้าข่ายเป็นคนพิการ เพื่อให้ได้รับสิทธิและบริการที่เหมาะสม - การจัดทำสื่อที่คนพิการสามารถเข้าถึงได้ - การเฝ้าระวัง (Watch Dog) การสื่อสารที่เกี่ยวกับคนพิการ <p>๒. การพัฒนาข้อมูลด้านคนพิการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำรวจ ค้นหาคนพิการ และจัดทำบัตรประจำตัวคนพิการ - เชื่อมโยงข้อมูลด้านคนพิการกับกรมการปกครอง กรมการจัดหางาน สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานประกันสังคม กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรมสรรพากร โดยจะลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) <p>๓. การจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเสริมสร้างความเข้าใจกับสังคมไม่ให้เลือกปฏิบัติต่อคนพิการ เช่น บริการของบริษัทประกันภัย บริการของสถานศึกษา และการจ้างงาน คนพิการ เป็นต้น <p>๔. การส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อกำหนด ระเบียบ หรือประกาศ เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา ๒๑ แห่ง พ.ร.บ. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตฯ - การออกกระเบียบฯว่าด้วยการสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. .... <p>๕. การจัดสวัสดิการขั้นพื้นฐาน</p> <p>อาทิ เบี้ยความพิการ บริการล่ามภาษามือ การลดหย่อนภาษี การจ้างงานคนพิการในหน่วยงานรัฐ และเอกชน (๑๐๐:๑) บริการกู้ยืมเงินกองทุน การผลักดันการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ เป็นต้น</p> <p>๖. การพัฒนามาตรฐานองค์กรด้านคนพิการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้มีอุปกรณ์หรือเครื่องมือสนับสนุนในการทำงานของผู้พิการที่อยู่ในระบบแรงงานและประกอบอาชีพอิสระ โดยการให้เช่ายืม เช่น โปรแกรมเสียงสำหรับคนตาบอด , อุปกรณ์เสริมที่ใช้กับคอมพิวเตอร์สำหรับคนหูหนวก - ควรเปิดสอนภาษามือให้คนปกติหรือให้เป็นวิชาเลือกในระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนปกติ - การจ้างงานด้านข้อมูลสำหรับผู้พิการที่มีความรู้ทาง Computer ควรมีสัดส่วนมากกว่า ๑๐๐ : ๑ - ให้สิทธิกลุ่มผู้ป่วยเรื้อรังได้รับเบี้ยยังชีพ
หมวด ๕ กลุ่มชุมชนเมือง คนจนเมือง คนเร่ร่อน		
๒๖	ชุมชนเมือง	<p>๑. มาตรการอนุรักษ์ฟื้นฟูชุมชนเก่าที่มีปัญหาข้อพิพาท</p> <p>ให้มีการสำรวจ การจัดทำแผน และศึกษาคุณค่าในเชิงประวัติศาสตร์ของชุมชนเมืองที่เป็นชุมชนเก่า รวมถึงศักยภาพของคนในชุมชนทั้งชุมชนในเขตกรุงเทพมหานครและในจังหวัดต่างๆ โดยให้ความสำคัญกับการเข้ามามีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาฟื้นฟูชุมชนเก่า</p>
๒๗	คนจนเมือง	
๒๘	คนเร่ร่อน	

ข้อ	กลุ่มเป้าหมาย	ข้อเสนอแนะ และมาตรการ
		<p>๒. มาตรการรื้อย้าย กำหนดให้มีขั้นตอนปฏิบัติในการเจรจาต่อรอง การกำหนดมาตรฐานกลางในการให้ประโยชน์ทดแทน โดยมีบุคคลหรือหน่วยงานกลางเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน บนพื้นฐานของสภาพการดำรงชีวิตของผู้อยู่อาศัยและเจ้าของที่ดิน</p> <p>๓. มาตรการการปรับปรุงที่อยู่อาศัย ส่งเสริมแนวทางการปรับปรุงที่อยู่อาศัย ส่งเสริมบ้านมั่นคงและการออกโฉนดชุมชน</p> <p>๔. มาตรการจัดหาที่อยู่อาศัย ส่งเสริมการจัดหาที่พักชั่วคราวและมีมาตรการเพื่อให้บุคคลซึ่งไร้ที่อยู่อาศัยและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๕</p> <p>๕. มาตรการพัฒนาในมิติด้านเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน ๕.๑ ส่งเสริมชุมชนให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการชุมชนและให้ได้รับการรับรองจากทางราชการ ๕.๒ ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะกรรมการชุมชนที่ขึ้นทะเบียนกับทางราชการในทุกพื้นที่โดยสนับสนุนงบประมาณให้แก่ชุมชนในการบริหารจัดการและจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐาน ๕.๓ ส่งเสริมการรวมตัวกันของคนในชุมชนในการจัดสวัสดิการชุมชน ๕.๔ จัดทำทะเบียนบุคคลเร่ร่อนและให้การช่วยเหลือเป็นรายการณ้อย่างครบวงจร ๕.๕ ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนและภาคธุรกิจให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการที่อยู่อาศัยสำหรับคนจนเมืองและคนเร่ร่อน</p> <ul style="list-style-type: none"> * ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจะพิจารณาให้การสนับสนุนงบประมาณแก่คณะกรรมการชุมชน * มีมาตรการสำหรับเงินกู้ยืมเช่าซื้อที่อยู่อาศัยในอัตราดอกเบี้ยต่ำและสามารถเช่าซื้อโครงการบ้านของผู้ประกอบการเอกชนได้ตามความสมัครใจ
หมวด ๖ กลุ่มแรงงานข้ามชาติ และแรงงานต่างด้าว		
๒๙	แรงงานข้ามชาติ	<p>๑. มาตรการด้านกฎหมาย ศึกษาแนวทางเพื่อให้มีการลงนามในอนุสัญญาภาคีว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิของบรรดาแรงงานข้ามชาติและสมาชิกในครอบครัว ค.ศ.๑๙๙๐</p> <p>๒. ตั้งกองทุนระดับภูมิภาคในการดูแลแรงงานข้ามชาติ</p>
๓๐	แรงงานต่างด้าว	<p>๑. มาตรการด้านทะเบียน สสำรวจแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศให้ครอบคลุมคู่สมรสและบุตร</p> <p>๒. มาตรการด้านการคุ้มครองสิทธิ กำหนดให้มีกลไกในการคุ้มครองสิทธิแรงงานต่างด้าว</p> <p>๓. มาตรการด้านการรักษาพยาบาล ศึกษาแนวทางการใช้บุคลากรซึ่งเป็นคนต่างด้าวเข้ามาทำหน้าที่เป็นพนักงานสาธารณสุขตามสถานพยาบาลของรัฐที่กำหนดให้มีการตรวจสอบสุขภาพของแรงงานต่างด้าวโดยเฉพาะ</p> <p>๔. มาตรการด้านที่อยู่อาศัย ให้มีการควบคุมแรงงานต่างด้าวและการจัดระเบียบชุมชน โดยให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๕. มาตรการแรงงานต่างด้าวบริเวณชายแดน ศึกษาสภาพปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการเข้ามาทำงานของแรงงานต่างด้าวบริเวณชายแดน เช่น การแก้ไขหลักฐานการข้ามแดนเพื่อรองรับการเข้ามาทำงานของแรงงานต่างด้าวบริเวณชายแดนประเภทเข้าไปเย็นกลับหรือชั่วคราว</p> <p>๖. มาตรการด้านการช่วยเหลือ ศึกษาแนวทางการช่วยเหลือแรงงานต่างด้าว เช่น การศึกษาการนำ</p>

ข้อ	กลุ่มเป้าหมาย	ข้อเสนอแนะ และมาตรการ
		เงินที่เรียกเก็บจากการจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติมาใช้ในการช่วยเหลือกรณีจำเป็นเร่งด่วน และการศึกษาแนวทางการนำภาษีจากสถานประกอบการที่รับแรงงานต่างด้าวและเงินค่าปรับในการรับแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมายมาใช้ในการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว
หมวด ๗ กลุ่มแรงงานนอกระบบ		
๓๑	แรงงานนอกระบบ	<p>๑. ขยายการคุ้มครองแรงงานนอกระบบ โดยแก้ไขคำว่า “ลูกจ้าง” ใน พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็น “คนทำงาน” ซึ่งจะครอบคลุมกำลังแรงงานทั้งหมด ๓๗ ล้านคน</p> <p>๒. พัฒนาแรงงาน ไปสู่การ “พัฒนาทรัพยากรมนุษย์”</p> <p>๓. ต้องได้รับการพัฒนาฝีมือแรงงาน และการมีงานทำ</p> <p>๔. การผลักดันร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และ อัตราการจ่ายเงินสมทบฯ มาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ (สปส.) : เป็นการปรับปรุงสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ เพิ่มจาก ๓ กรณี เป็น ๕ กรณี ได้แก่ เงินทดแทนการเจ็บป่วย ทูพพลภาพ ค่าทำศพ คลอดบุตร และบำเหน็จชราภาพ รวมทั้งเร่งรัดผลักดันให้รัฐบาลร่วมจ่ายเงินสมทบด้วย</p> <p>๕. บูรณาการระบบหลักประกันทางสังคมให้แก่แรงงานนอกระบบ เช่น ระบบประกันสังคม กองทุนการออมแห่งชาติ กองทุนสวัสดิการชราภาพ กองทุนสวัสดิการชุมชน</p> <p>๖. เตรียมแนวทางการดำเนินงานตาม พ.ร.บ.คุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. .... เร่งรัดการออก พ.ร.บ.อาชีวอนามัยและแก้ไขปัญหากษेत्रพันธะสัญญา กรณีสัญญาที่ไม่เป็นธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> • สนับสนุนเงินสมทบจากรัฐให้แก่ผู้เอาประกันตาม ความ มาตรา ๔๐ ในอัตราส่วนรัฐ ๕๐ : ผู้ประกันตน ๕๐ • มาตรการสนับสนุนส่งเสริมรายได้แก่แรงงานนอกระบบที่มีรายได้ต่ำกว่าค่าแรงขั้นต่ำ
หมวด ๘ กลุ่มคนจากจังหวัดชายแดนภาคใต้		
๓๒	คนจากจังหวัดชายแดนภาคใต้	<p>๑. มาตรการด้านกฎหมาย ระเบียบ</p> <p>๑.๑ ระเบียบและหลักเกณฑ์ที่ออกมาเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ได้รับผลกระทบค่อนข้างมีความสมบูรณ์และเหมาะสมครบถ้วนครอบคลุมทั้งผู้ได้รับผลกระทบ เจ้าหน้าที่ ประชาชน ผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือช่วยเหลือราชการ และบุตรเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักเกณฑ์การช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบฯ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม ภายใต้คณะกรรมการนโยบายและอำนวยการการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบสืบเนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กยต.) - ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยบำเหน็จความชอบสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้บำเหน็จ ความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๒๑ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยบำเหน็จความชอบ ค่าตอบแทน และการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่และประชาชนผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือช่วยเหลือราชการ เนื่องในการป้องกันอธิปไตยและรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ พ.ศ. ๒๕๒๑ - หลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือทุนการศึกษา รายปีต่อเนื่องและเงินกู้ยืมชีพรายเดือนแก่บุตรเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาความมั่นคง การรักษาความสงบเรียบร้อย และการปราบปรามยาเสพติดทั่วประเทศที่เสียชีวิตหรือทุพพลภาพจากการปฏิบัติหน้าที่ (มติคณะรัฐมนตรี ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓)

ข้อ	กลุ่มเป้าหมาย	ข้อเสนอแนะ และมาตรการ
		<p>๑.๒ นำพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ และพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติหรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาใช้ในการช่วยเหลือผู้เสียหายและผู้ได้รับผลกระทบจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม ในกรณีนอกเหนือจากระเบียบหลักเกณฑ์ ตามข้อ ๑ หรือการช่วยเหลือตามข้อ ๑ ไม่เพียงพอ</p> <p>๒. มาตรการการบริหารจัดการและการคุ้มครองสิทธิ</p> <p>๒.๑ พัฒนาระบบศูนย์ข้อมูลผู้ได้รับผลกระทบและการให้ความช่วยเหลือให้ครอบคลุม เป็นปัจจุบัน และให้นำมาใช้เป็นฐานการปฏิบัติงาน เพื่อให้การช่วยเหลือหรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ได้รับผลกระทบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทั้งระยะการช่วยเหลือเบื้องต้นและระยะยาว</p> <p>๒.๒ ปรับปรุงพัฒนาระบบการสนองต่อการร้องเรียน ร้องทุกข์ในพื้นที่เป็นกรณีพิเศษโดยเฉพาะให้รวดเร็วเป็นธรรม และทั่วถึง</p> <p>๒.๓ พัฒนาระบบการยุติธรรมในพื้นที่ให้เหมาะสมกับภูมิสังคมและให้เกิดความเป็นธรรมในมิติของพื้นที่พิเศษ หรือคืนความเป็นธรรมให้แก่เป็นผู้ที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมที่ผ่านมา</p> <p>๓. มาตรการดูแลผู้ได้รับผลกระทบ</p> <p>๓.๑ กำหนดแนวทางในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เสียโอกาสในด้านต่างๆ เช่น มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี แก่ผู้เสียโอกาสทางเศรษฐกิจ</p> <p>๓.๒ ให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ได้รับผลกระทบ เข้าใช้บริการสาธารณะต่างๆ ของรัฐได้รับเป็นกรณีพิเศษ เช่น การรักษาพยาบาล</p> <p>๓.๓ มีการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบในทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะเรื่องคุณภาพชีวิต พัฒนาอาชีพ และ ด้านจิตใจ</p> <p>๓.๔ ให้โอกาสแก่ประชาชนในพื้นที่ที่สามารถปรับใช้วิถีชีวิต ตามสภาพภูมิสังคมมาประยุกต์ในการพัฒนา โดยเฉพาะการนำหลักศาสนาเป็นพื้นฐานการพัฒนา เพื่อสร้างศรัทธา ร่วมมือกับทางราชการในการแก้ปัญหาในพื้นที่ เช่น โครงการชุมชนศรัทธา</p> <p>๓.๕ การรับจ้างงานที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์ของกลุ่มคนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อที่จะสามารถนำเงินที่ได้ไปประกอบอาชีพหรืออพยพไปพักอาศัยอยู่ที่อื่น และเมื่อเหตุการณ์ในพื้นที่สงบก็สามารถที่จะนำเงินไปถอนคืนได้ โดยต้องปราศจากดอกเบี้ย</p> <p>๔. มาตรการดูแลผู้หลงผิด</p> <p>กำหนดแนวทางการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้หลงผิด โดยการอบรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต</p> <p>๕. มาตรการในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ</p> <p>๕.๑ จัดทำแผนพัฒนาสังคมเศรษฐกิจอย่างครบวงจรในพื้นที่</p> <p>๕.๒ ส่งเสริมบทบาทของกลุ่มผู้นำและอาสาสมัครในพื้นที่เป็นกรณีพิเศษในการมีบทบาทช่วยเหลือสังคม</p>
หมวด ๙ กลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ป่วยเอดส์และผู้ได้รับผลกระทบ		
๓๓	ผู้ติดเชื้อเอชไอวี	<p>๑. มาตรการการรักษา ให้การรักษาแก่กลุ่มแรงงานต่างด้าวที่ติดเชื้อเอชไอวีและเป็นผู้ป่วยเอดส์ (๑๓,๙๐๔ คน) ที่ยังเข้าไม่ถึงบริการของรัฐ</p> <p>๒. มาตรการการป้องกัน การใช้ถุงยางอนามัย ๑๐๐ % กับจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ได้แก่</p>
๓๔	ผู้ป่วยเอดส์	
๓๕	ผู้ได้รับ	

ข้อ	กลุ่มเป้าหมาย	ข้อเสนอแนะ และมาตรการ
	ผลกระทบ	<p>ผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ป่วยเอดส์ และประชาชนทั่วไป จำนวน ๑๙๓.๕ ล้านชิ้น เป็นเงิน ๒๙๐.๒๕ ล้านบาท</p> <p>๓. มาตรการการคุ้มครอง</p> <p>๓.๑ ให้มีองค์กรกลางในการส่งเสริมพิทักษ์สิทธิ โดยให้มีภาครัฐโดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เป็นเจ้าภาพหลัก องค์กรภาคประชาชน คือ มูลนิธิศูนย์คุ้มครองสิทธิด้านเอดส์ และเครือข่ายผู้ติดเชื้อ เอชไอวีประเทศไทย</p> <p>๓.๒ ให้ อพม. และ อสม. หรืออาสาสมัครที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ชุมชนช่วยเหลือผู้ติดเชื้อให้มีคุณภาพชีวิตที่เป็นปกติสุข</p> <p>๔. มาตรการการช่วยเหลือ</p> <p>๔.๑ การจ่ายเบี้ยยังชีพแก่ผู้ป่วยเอดส์ทุกคนที่ขึ้นบัญชี ทั้งนี้ ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจ่าย เบี้ยยังชีพจัดทำงบประมาณสนับสนุนสำหรับผู้ป่วยเอดส์ที่ขึ้นทะเบียน</p> <p>๔.๒ มีการตั้งงบประมาณอุดหนุนสถานสงเคราะห์เอกชนที่ไม่แสวงหากำไรและการดำเนินงานต้องมี มาตรฐาน</p> <p>๔.๓ ช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบให้ได้รับการคุ้มครองและเข้าถึงบริการสวัสดิการสังคมที่จำเป็นต่อ การดูแลผู้ป่วยเอดส์</p>
หมวด ๑๐ กลุ่มคนที่มีปัญหาสถานะบุคคลและกลุ่มชาติพันธุ์		
๓๖	คนไร้รัฐไร้ สัญชาติ	<p>๑. กระบวนการแก้ปัญหาที่สาเหตุ ก็คือ การยอมรับในทะเบียนราษฎรในสถานะคนสัญชาติไทย ซึ่งอาจ ทำไม่ได้ในทุกกรณี</p> <p>๒. ในระหว่างการพิสูจน์ทราบตัวบุคคล ควรให้สิทธิในสวัสดิการสังคมในสถานะของมนุษย์ในสังคมไทย กล่าวคือ (๑) สิทธิในสุขภาพดี (๒) สิทธิในการศึกษา และ (๓) สิทธิ ในการประกอบอาชีพ</p>
๓๗	บุคคลที่มี สถานะทาง ทะเบียนแต่ยัง ไร้สัญชาติ	<p>๑. ในกรณีสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานนั้น ควรเป็นไปในลักษณะเดียวกับกรณีแรก</p> <p>๒. ควรให้สิทธิในการประกันสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานแก่คนไร้สัญชาติที่มีความกลมกลืนกับสังคมไทย ในลักษณะเดียวกับ คนสัญชาติไทย</p>
๓๘	คนตกหล่นทาง ทะเบียนราษฎร	<p>๑. บันทึกในทะเบียนราษฎรของรัฐไทยโดยพลันในสถานะคนไร้รัฐ/คนไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร ในระหว่างการพิสูจน์ทราบตัวบุคคล</p> <p>๒. ควรให้สิทธิในสวัสดิการสังคมในสถานะของมนุษย์ในสังคมไทย กล่าวคือ (๑) สิทธิในสุขภาพดี (๒) สิทธิในการศึกษา และ (๓) สิทธิในการประกอบอาชีพ</p>
๓๙	คนเข้าเมืองผิด กฎหมาย	<p>๑. ในระหว่างการกำหนดสถานะบุคคลตามกฎหมายคนเข้าเมือง หรือกฎหมายสัญชาติ ควรให้สิทธิใน สวัสดิการสังคมในสถานะของมนุษย์ในสังคมไทย กล่าวคือ (๑) สิทธิในสุขภาพดี (๒) สิทธิในการศึกษา และ (๓) สิทธิในการประกอบอาชีพ</p> <p>๒. แม้ปฏิรูปใหม่มิให้ขัดกฎหมายระหว่างประเทศ แต่ก็ยังไม่มีควมคืบหน้าในการบังคับการตาม พระราชบัญญัติ กล่าวคือ ไม่มีกฎหมายที่จำเป็น แม้เวลาจะผ่านไปเกือบ ๓ ปี หลังจากการปฏิรูป กฎหมายโดยพระราชบัญญัติในวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๑</p> <p>๓. มีความตกลงระหว่างไทยกับลาวหรือพม่าหรือกัมพูชาเพื่อขจัดปัญหาความผิดกฎหมายคนเข้าเมือง แก่แรงงาน แต่ไม่ทั้งหมด</p>

ข้อ	กลุ่มเป้าหมาย	ข้อเสนอแนะ และมาตรการ
๔๐	คนไร้สัญชาติ	<p>๑. บันทึกในทะเบียนราษฎรของรัฐไทยโดยพลันในสถานะคนไร้รัฐ/คนไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร</p> <p>๒. ในระหว่างการกำหนดสถานะบุคคลตามกฎหมายคนเข้าเมือง หรือกฎหมายสัญชาติ ควรให้สิทธิในสวัสดิการสังคมในสถานะของมนุษย์ในสังคมไทย กล่าวคือ (๑) สิทธิในสุขภาพดี (๒) สิทธิในการศึกษา และ (๓) สิทธิในการประกอบอาชีพ</p> <p>๓. มีกฎกระทรวงสัญชาติ ฉบับที่ ๒ เพื่อจัดการปัญหาชนกลุ่มน้อยไร้สัญชาติที่กลมกลืนแล้วกับประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๔๕ แต่ไม่ถูกนำมาใช้ กลับไปใช้เกณฑ์คนต่างด้าวธุรกิจกับคนไร้สัญชาติ</p> <p>๔. ควรมีมติคณะรัฐมนตรีเพื่อสร้างมาตรการพิเศษเพื่อจัดการปัญหาเด็กและคนชราไร้สัญชาติ</p> <p>๕. ควรมีการบัญญัติกฎหมายเพื่อรับรองสัญชาติไทยให้แก่เด็กและอดีตเด็กไร้รากเหง้า ตลอดจนการกำหนดวิธีปฏิบัติต่อ คนไร้รากเหง้าอย่างถาวร</p> <p>๖. ดำเนินการเร่งรัดและผลักดันการให้สัญชาติสำหรับบุคคลที่อยู่ในประเทศไทย ๑๐ ปี</p>
๔๑	ชนกลุ่มน้อยในทะเบียนราษฎรไทย	<p>๑. บันทึกในทะเบียนราษฎรของรัฐไทยโดยพลันในสถานะคนไร้รัฐ/คนไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร</p> <p>๒. ในระหว่างการกำหนดสถานะบุคคลตามกฎหมายคนเข้าเมือง หรือกฎหมายสัญชาติ ควรให้สิทธิในสวัสดิการสังคมในสถานะของมนุษย์ในสังคมไทย กล่าวคือ (๑) สิทธิในสุขภาพดี (๒) สิทธิในการศึกษา และ (๓) สิทธิในการประกอบอาชีพ</p> <p>๓. การยอมรับสถานะบุคคลตามกฎหมายในมาตรฐานกฎหมายระหว่างทำได้โดยกฎหมายไทย แต่มีปัญหาในระดับนโยบายที่ขาดความเป็นมนุษย์นิยม ดังนั้น จึงต้องมีการปรับนโยบายของรัฐให้เอื้อต่อการแก้ไขปัญหาจริงของชนกลุ่มน้อย</p> <p>๔. ความยุ่งยากทางกฎหมายและความขาดนโยบายที่ชัดเจนรอบด้านเปิดโอกาสให้มีการทุจริตขายเอกสารแสดงสถานะคนสัญชาติไทยและราษฎรไทย ดังนั้น จึงควรมีการปฏิรูปกฎหมายและนโยบายให้การจัดการสิทธิในสถานะบุคคลและสิทธิในสวัสดิการสังคมที่มีประสิทธิภาพและรอบด้าน</p>
๔๒	คนชาติพันธุ์	<p>๑. บันทึกในทะเบียนราษฎรของรัฐไทยโดยพลันในสถานะคนไร้รัฐ/คนไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร</p> <p>๒. ในระหว่างการกำหนดสถานะบุคคลตามกฎหมายคนเข้าเมือง หรือกฎหมายสัญชาติ ควรให้สิทธิในสวัสดิการสังคมในสถานะของมนุษย์ในสังคมไทย กล่าวคือ (๑) สิทธิในสุขภาพดี (๒) สิทธิในการศึกษา และ (๓) สิทธิในการประกอบอาชีพ</p> <p>๓. การยอมรับสถานะบุคคลตามกฎหมายในมาตรฐานกฎหมายระหว่างทำได้โดยกฎหมายไทยแต่มีปัญหาในระดับนโยบายที่ขาดความเป็นมนุษย์นิยม จึงต้องมีการปรับนโยบายของรัฐให้เอื้อต่อการแก้ไขปัญหาจริงของกลุ่มคนชาติพันธุ์</p> <p>๔. ความยุ่งยากทางกฎหมายและความขาดนโยบายที่ชัดเจนรอบด้านเปิดโอกาสให้มีการทุจริตขายเอกสารแสดงสถานะคนสัญชาติไทยและราษฎรไทย ดังนั้น จึงควรมีการปฏิรูปกฎหมายและนโยบายให้การจัดการสิทธิในสถานะบุคคลและสิทธิในสวัสดิการสังคมที่มีประสิทธิภาพและรอบด้าน</p>
๔๓	คนพลัดถิ่น	<p>๑. บันทึกในทะเบียนราษฎรของรัฐไทยโดยพลันในสถานะคนไร้รัฐ/คนไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร</p> <p>๒. ในระหว่างการกำหนดสถานะบุคคลตามกฎหมายคนเข้าเมือง หรือกฎหมายสัญชาติ ควรให้สิทธิในสวัสดิการสังคมในสถานะของมนุษย์ในสังคมไทย กล่าวคือ (๑) สิทธิในสุขภาพดี (๒) สิทธิในการศึกษา และ (๓) สิทธิในการประกอบอาชีพ</p> <p>๓. การยอมรับสถานะบุคคลตามกฎหมายในมาตรฐานกฎหมายระหว่างทำได้โดยกฎหมายไทย แต่มีปัญหาในระดับนโยบายที่ขาดความเป็นมนุษย์นิยม จึงต้องมีการปรับนโยบายของรัฐให้เอื้อต่อการแก้ไขปัญหาจริงของกลุ่มคนชาติพันธุ์</p>

ข้อ	กลุ่มเป้าหมาย	ข้อเสนอแนะ และมาตรการ
		๔ ความยุ่งยากทางกฎหมายและความขาดนโยบายที่ชัดเจนรอบด้านเปิดโอกาสให้มีการทุจริตขายเอกสารแสดงสถานะคนสัญชาติไทยและราษฎรไทย ดังนั้น จึงควรมีการปฏิรูปกฎหมายและนโยบายให้การจัดการสิทธิในสถานะบุคคลและสิทธิในสวัสดิการสังคมที่มีประสิทธิภาพและรอบด้าน
๔๔	ผู้ลี้ภัยและคนหนีภัยความตาย	<p>๑. บันทึกในทะเบียนราษฎรของรัฐไทยโดยพลันในสถานะคนไร้รัฐ/คนไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร</p> <p>๒. ในระหว่างการกำหนดสถานะบุคคลตามกฎหมายคนเข้าเมือง หรือกฎหมายสัญชาติ ควรให้สิทธิในสวัสดิการสังคมในสถานะของมนุษย์ในสังคมไทย กล่าวคือ (๑) สิทธิในสุขภาพดี (๒) สิทธิในการศึกษา และ (๓) สิทธิในการประกอบอาชีพ</p> <p>๓. การยอมรับสถานะบุคคลตามกฎหมายในมาตรฐานกฎหมายระหว่างทำได้โดยกฎหมายไทย แต่มีปัญหาในระดับนโยบายที่ขาดความเป็นมนุษย์นิยม จึงต้องมีการปรับนโยบายของรัฐให้เอื้อต่อการแก้ไขปัญหาจริงของกลุ่มคนชาติพันธุ์</p> <p>๔. ความยุ่งยากทางกฎหมายและความขาดนโยบายที่ชัดเจนรอบด้านเปิดโอกาสให้มีการทุจริตขายเอกสารแสดงสถานะคนสัญชาติไทยและราษฎรไทย ดังนั้น จึงควรมีการปฏิรูปกฎหมายและนโยบายให้การจัดการสิทธิในสถานะบุคคลและสิทธิในสวัสดิการสังคมที่มีประสิทธิภาพและรอบด้าน</p> <p>๕. ควรมีประกาศกระทรวงมหาดไทยรับรองสถานะบุคคลตามกฎหมายทะเบียนราษฎรให้แก่คนหนีภัยในค่าย และออกเอกสารรับรองตัวบุคคลให้อย่างครบถ้วน</p>
หมวด ๑๑ กลุ่มคนไทยในต่างประเทศ		
๔๕	คนไทยในต่างประเทศ	<p>๑. มาตรการด้านทะเบียนและข้อมูล</p> <p>๑.๑ การจัดทำทะเบียนข้อมูลคนไทยในต่างประเทศ ส่งเสริมและพัฒนาระบบทะเบียนคนไทยในต่างแดนให้ทุกหน่วยงานนำมาใช้และสามารถแสดงข้อมูลและความเคลื่อนไหวของคนไทยในต่างประเทศที่เป็นปัจจุบัน</p> <p>๑.๒ ทะเบียนข้อมูลการช่วยเหลือคนไทยในต่างแดน ประชาสัมพันธ์เผยแพร่แบบช่วยเหลือคนไทยในต่างแดนและให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง ภาครัฐและเอกชนใช้ประโยชน์จากทะเบียนข้อมูลดังกล่าวในการช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ</p> <p>๑.๓ พัฒนาระบบ E - consular เพื่อให้ทราบสถิติการช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ</p> <p>๒. มาตรการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ ศักดิ์ศรี และรักษาผลประโยชน์</p> <p>๒.๑ การให้คำปรึกษาด้านกฎหมายและคดีจัดให้มีที่ปรึกษากฎหมายประจำสถานทูตและสถานกงสุลให้ครบทุกแห่ง</p> <p>๒.๒ สายด่วนศึกษาและสนับสนุนให้มีบริการสายด่วนทั้งในต่างประเทศ และสายด่วนตรงมายังประเทศไทยเพื่อให้คนไทยในต่างประเทศได้ติดต่อประสานงาน ขอคำแนะนำปรึกษา แจ้งเหตุและขอรับความช่วยเหลือได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง</p> <p>๒.๓ รวบรวม ติดตาม และประชาสัมพันธ์กฎหมายในประเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและสวัสดิการสำหรับคนต่างประเทศที่เข้าไปพำนักหรือเดินทางไปอยู่ในประเทศนั้นๆ</p> <p>๒.๔ ให้มีการดำเนินการเตรียมตัวคนไทยไปต่างประเทศอย่างจริงจังและต่อเนื่อง</p> <p>๓. มาตรการให้ความช่วยเหลือ</p> <p>๓.๑ การช่วยเหลือด้านการเงินปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่ให้การช่วยเหลือด้านการเงินแก่คนไทยที่ประสบปัญหาในต่างประเทศเพื่อให้สามารถช่วยเหลือคนไทยที่ประสบปัญหาในต่างประเทศได้อย่างจริงจัง รวมทั้งให้มีการทบทวนระเบียบให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เช่น ระเบียบ</p>

ข้อ	กลุ่มเป้าหมาย	ข้อเสนอแนะ และมาตรการ
		<p>กระทรวงการคลังว่าด้วยเงินตราพระราชการเพื่อช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ กองทุนดูแลผู้ไปทำงานในต่างประเทศ และกองทุนป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์</p> <p>๓.๒ การช่วยเหลือด้านการคุ้มครองดูแล</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) พัฒนาระบบบริการให้คำแนะนำปรึกษาที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพแก่คนไทยในต่างประเทศและครอบครัว ๒) จัดให้มีบริการที่พึงพิงแก่คนไทยที่ประสบปัญหาในต่างประเทศ ๓) ส่งเสริมให้มีการแก้ไขปัญหาคกรอบครัวคนไทยที่ไปทำงานในต่างประเทศ ๔) ให้การดูแลคนไทยที่ประสบปัญหาการเดินทางกลับประเทศ ๕) ให้การดูแลคนไทยที่มีปัญหาสุขภาพกายและจิต <p>๓.๓ ให้มีศูนย์เรียนรู้พัฒนาสังคมและสวัสดิการในประเทศที่มีคนไทยพำนักอยู่เป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นศูนย์กลางการพัฒนา การคุ้มครองดูแลด้านสวัสดิการ การช่วยเหลือ รวมทั้งสร้างความเข้าใจและความตระหนักแก่คนไทยในต่างประเทศเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของประเทศและศักดิ์ศรีของคนไทย</p> <p>๔. มาตรการส่งเสริมและพัฒนา</p> <ol style="list-style-type: none"> ๔.๑ ส่งเสริมระบบงานอาสาสมัครในต่างประเทศ ทั้งอาสาสมัครที่เป็นคนไทยและคนต่างชาติ รวมทั้งส่งเสริมให้มีล่ามอาสาสมัคร ๔.๒ ส่งเสริมการรวมตัวกันของคนไทยในต่างประเทศเพื่อพัฒนา คุ้มครองดูแลและให้การช่วยเหลือกันเองของคนไทยในต่างประเทศ ๔.๓ ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกองทุนของคนไทยในต่างประเทศเพื่อให้การช่วยเหลือกันเองให้การพัฒนาประเทศที่พำนัก และพัฒนาประเทศต้นกำเนิด ๔.๔ ส่งเสริมบทบาทของวัดไทยในต่างประเทศเพื่อให้การดูแลและช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ ๔.๕ คุ้มครองแรงงาน พัฒนาฝีมือแรงงาน และให้การสนับสนุนผู้ประกอบการแก่คนไทยในต่างประเทศ ๔.๖ ประสานเครือข่ายในการให้การคุ้มครองดูแลและพัฒนาคนไทยในต่างประเทศ ทั้งหน่วยงานรัฐบาล ท้องถิ่น องค์กรเอกชน และกลุ่ม ชมรม สมาคมคนไทย และวัดไทยในแต่ละประเทศ ๔.๗ สนับสนุนเงินอุดหนุนหรืองบประมาณแก่หน่วยงานที่ให้การพัฒนาและให้การช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศ ๔.๘ ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนไทยในต่างประเทศ <p>๕. มาตรการพัฒนาการคุ้มครองดูแลคนไทยในต่างประเทศ สนับสนุนให้มีหน่วยงานเชื่อมประสานการดำเนินงานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับคนไทยในต่างประเทศ โดยพัฒนาและส่งเสริมให้มีรูปแบบกลไกที่เหมาะสมในการคุ้มครอง พัฒนาและช่วยเหลือ คนไทยในต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่มีคนไทยไปพำนัก ศึกษาหรือทำงานเป็นจำนวนมาก</p>
หมวด ๑๒ กลุ่มผู้ที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม		
๔๖	ผู้ที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม	<p>๑. มาตรการป้องกันและแก้ไข</p> <p>๑.๑ ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม โดยส่งเสริมกิจกรรมตำรวจชุมชน (community policing) ยุติธรรมชุมชน และยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ อย่างจริงจัง - การให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตและกลุ่มเป้าหมายเฉพาะผู้ที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรมแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ</p>
๔๗	ผู้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมที่ควรร	

ข้อ	กลุ่มเป้าหมาย	ข้อเสนอแนะ และมาตรการ
	ได้รับการดูแลเป็นพิเศษ	๑.๒ รมรณรงค์สร้างความมั่นใจให้กับสังคมในการยอมรับผู้พันโทษ หรือผู้ที่ได้รับการปลดปล่อยจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมกลับคืนสู่สังคม
๔๘	ผู้ที่กลับคืนสู่ชุมชน	๑.๓ ส่งเสริมให้มีคลินิกให้คำแนะนำปรึกษาและบำบัดแก้ไขในกระบวนการยุติธรรม (คลินิกนิติจิตเวช) ๒. มาตรการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ
๔๙	ผู้ที่ได้รับผลกระทบ	๒.๑ การส่งเสริมกระบวนการคุ้มครองสิทธิตามกฎหมายให้แก่ผู้ต้องหา พยาน ผู้ต้องขัง ผู้พันโทษ และผู้ได้รับผลกระทบ
๕๐	กลุ่มเสี่ยง	<p>๒.๒ ดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักนิติรัฐ นิติธรรม ปฎิญาและอนุสัญญาต่างๆ รวมทั้งคำนึงถึงมาตรฐานการดำเนินงานระหว่างประเทศ</p> <p>๒.๓ ส่งเสริมให้เข้าถึงสิทธิและมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง</p> <p>๒.๔ ส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมทางเลือก</p> <p>๒.๕ ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองความเสียหายที่เกิดจากสื่อ</p> <p>๒.๖ ส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ</p> <p>๓. มาตรการบำบัด ดูแลฟื้นฟู และพัฒนา</p> <p>๓.๑ พัฒนาระบบการจำแนกและคัดกรองผู้กระทำผิด โดยการพัฒนาเครื่องมือในการปฏิบัติที่สามารถวัดได้อย่างชัดเจนและมีมาตรฐาน และมีการทบทวนการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>๓.๒ จัดโปรแกรมที่มีความหลากหลายและเพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูผู้ต้องขังที่มีปัญหาเฉพาะ รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณที่เพียงพอในการจัดโปรแกรมต่าง ๆ โดยเฉพาะในการสร้างเสริมอาชีพ</p> <p>๓.๓ จัดให้มีการแยกสถานที่หรือให้มีสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับผู้ต้องขังกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยทางจิต พิการ แรงงานต่างด้าว</p> <p>๓.๔ ให้มีระบบเป็นการเฉพาะในการดูแลผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์และเด็กติดผู้ต้องขังเป็นการเฉพาะ รวมทั้งการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตเด็กติดผู้ต้องขัง และมีการนำมาตรการทุเลาการบังคับโทษมาใช้แก่ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์</p> <p>๓.๕ พัฒนาการเตรียมความพร้อมผู้กระทำผิดกลับสู่ชุมชน และการเตรียมความพร้อมด้านครอบครัวและชุมชนในการรองรับผู้กระทำผิดกลับสู่ชุมชน รวมทั้งการเพิ่มพื้นที่ทางสังคมให้กับผู้พันโทษ</p> <p>๓.๖ การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในการให้ผู้ถูกคุมความประพฤติและผู้ต้องขังไปบริการสังคมอย่างเป็นระบบ</p> <p>๓.๗ ให้การส่งเสริมและเตรียมความพร้อมในการดำเนินตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยเฉพาะในส่วนที่ให้เยาวชนเข้ารับคำปรึกษา แนะนำหรือเข้ารับการอบรมหรือบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูจากศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำหรือสถานพยาบาลหรือหน่วยงานหรือองค์การซึ่งมีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กเยาวชนสตรีผู้สูงอายุผู้พิการหรือทุพพลภาพหรือครอบครัวตามระยะเวลาที่ศาลกำหนด</p> <p>๓.๘ ให้มีการจัดตั้งองค์กรสงเคราะห์ผู้พันโทษโดยตรงเพื่อให้การช่วยเหลือและการประสานส่งต่อผู้พันโทษเพื่อให้ได้รับบริการอย่างเป็นระบบ รวมทั้งการดำเนินมาตรการต่างๆ ในการดูแลผู้พันโทษ เช่น การจัดบริการพ่อแม่บุญธรรมในการดูแลเด็กพันโทษ</p> <p>๓.๙ ส่งเสริมให้มีระบบการติดตามผู้กระทำผิดที่พ้นจากการควบคุมของรัฐอย่างจริงจังเพื่อไม่ให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ</p>

ข้อ	กลุ่มเป้าหมาย	ข้อเสนอแนะ และมาตรการ
		<p>๔. มาตรการการบริหารจัดการ</p> <p>๔.๑ การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ โดยพัฒนาระบบข้อมูลที่สามารถเชื่อมต่อกันได้ในกระบวนการยุติธรรม</p> <p>๔.๒ ควรมีการลดปริมาณเรื่องเข้าสู่ศาลทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเร่งรัดการดำเนินคดี และเบี่ยงเบนคดีเพื่อให้ออกจากกระบวนการยุติธรรม การลดการลงโทษ ลดวันลดการฝึกอบรม การเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังลาเยี่ยมบ้าน</p> <p>๔.๓ การส่งเสริมการดำเนินงานของกองทุนยุติธรรมให้สามารถรองรับและให้การสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ กลุ่มผู้ที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรมได้ครบทุกกระบวนการ รวมทั้งส่งเสริมให้กองทุนยุติธรรมสามารถเชื่อมโยงกับกองทุนอื่นในส่วนที่เกี่ยวข้องได้</p> <p>๔.๔ การส่งเสริมบทบาทอาสาสมัครในกระบวนการยุติธรรมให้มีความเพียงพอ</p> <p>๔.๕ การผลิตตำราตรวจหญิงให้เพียงพอในการดูแลเฉพาะภารกิจที่ต้องใช้ตำราตรวจหญิง</p> <p>๔.๖ มีการจัดหานักสังคมสงเคราะห์และนักจิตวิทยาให้เพียงพอ รวมทั้งให้มีทีมสหวิชาชีพในแต่ละหน่วยงาน และบูรณาการการนำนักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยารวมทั้งบุคลากรที่จำเป็นอื่นๆ มาช่วยงานในกระบวนการยุติธรรม โดยมีมาตรการจูงใจในการมาช่วยปฏิบัติงาน</p> <p>๔.๗ ส่งเสริมคณะกรรมการประสานงานด้านกระบวนการยุติธรรมให้มีการดำเนินงานอย่างจริงจัง</p> <p>๔.๘ ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการดูแลผู้พ้นโทษ</p>
หมวด ๑๓ กลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ		
๕๑	บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ	<p>๑. มาตรการส่งเสริมการสร้างภาคภูมิใจ คุณค่าความเป็นมนุษย์ และแก้ไขด้านอคติ ค่านิยม ประเพณี ความเชื่อ เจตคติที่ขัดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ</p> <p>๑.๑ ให้มีหน่วยงานที่ดูแลด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยเฉพาะในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่ทำงานประเด็นความหลากหลายทางเพศ สร้างชุดความรู้ จัดอบรมเพื่อปรับทัศนคติ สร้างความเข้าใจให้กับทุกหน่วยงาน และผลักดันให้เกิดความร่วมมือในการทำงานของทุกภาคส่วนในระดับ ชุมชน ระดับจังหวัด และกระทรวง ทบวง กรม เพื่อให้เกิดกระบวนการสร้างความเข้าใจและลดอคติ เกิดการวางแผนนโยบาย หรือแนวทางปฏิบัติงานการให้บริการต่อกลุ่มคนที่หลากหลายทางเพศอย่างเข้าใจความแตกต่าง เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์</p> <p>๑.๒ ส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งในคนรักเพศเดียวกัน อาทิ ส่งเสริมให้เกิดการสร้างชุมชนและองค์กรเพื่อการเสริมพลังใจ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ และข้อมูลต่างๆ เพื่อทำความเข้าใจตัวเอง</p>
๕๒	คนรักเพศเดียวกัน	<p>๑.๓ กำหนดมาตรการหรือนโยบายเพื่อจัดบริบทชุมชน สิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการดำเนินชีวิตของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศทั้งในระดับครอบครัว ชุมชนและสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่าง</p>
๕๓	คนรักสองเพศ	เอื้ออาทรและปราศจากการเลือกปฏิบัติ
๕๔	คนข้ามเพศ	๑.๔ จัดทำหลักสูตรการเรียนรู้ การเรียนการสอนในระบบและนอกระบบโรงเรียน การจัดทำชุดความรู้
๕๕	คนที่มีลักษณะเพศทางชีววิทยาไม่ชัดเจน	<p>เพื่อให้บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศและคนทั่วไปเกิดความเข้าใจ รวมทั้งการมีตัวอย่างชีวิตหรือต้นแบบในการใช้ชีวิตที่หลากหลาย</p> <p>๑.๕ สร้างชุดความรู้ ความเข้าใจให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครอบครัว และเผยแพร่ผ่านช่องทางต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจกับครอบครัว และปรับทัศนคติที่มีต่อกลุ่มบุคคลหลากหลายทางเพศ</p>

ข้อ	กลุ่มเป้าหมาย	ข้อเสนอแนะ และมาตรการ
๕๖	คนที่มีลักษณะทางเพศที่อาจทำให้ได้รับผลกระทบทางสังคม	<p>๑.๖ ปรับทัศนคติ ค่านิยมทางสังคมให้เกิดความเข้าใจว่านิยามและรูปแบบการเป็น “ครอบครัว” นั้นเป็นความสัมพันธ์ที่มีความหลากหลาย ไม่จำกัดเฉพาะพ่อแม่ลูกที่เป็นรักต่างเพศเท่านั้น อาทิ ครอบครัวที่ประกอบด้วย พ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยว ปู่กับหลาน และรวมถึงครอบครัวของคนที่ยุติธรรมร่วมกัน</p> <p>๑.๗ จัดเวทีรณรงค์สาธารณะร่วมกับสื่อมวลชน เพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศไม่ใช่ความผิดปกติ</p> <p>๑.๘ มีตัวแทนกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ ร่วมเป็นคณะกรรมการด้านการกำกับดูแลสื่อและการเผยแพร่สื่อต่อสาธารณะ</p> <p>๒. มาตรการเพิ่มโอกาสและทางเลือกในการเข้าถึงการประกอบอาชีพ การศึกษา สุขภาพ เพื่อความเสมอภาคและได้รับการคุ้มครองอย่างเท่าเทียม</p> <p>๒.๑ บูรณาการเรื่องความหลากหลายทางเพศเข้าไปในระบบการคุ้มครองแรงงานตามกฎหมายแรงงาน</p> <p>๒.๒ ผลิตสื่อ ประชาสัมพันธ์เพื่อให้เข้าใจใน กฎ ระเบียบและการไม่เลือกปฏิบัติในการรับสมัคร การจ้างงาน การประกอบอาชีพของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ</p> <p>๒.๓ บูรณาการและพัฒนาหน่วยบริการด้านการให้คำปรึกษาและการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของกระทรวงแรงงานเรื่องบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ การชดเชยความเสียหายอันเนื่องมาจากการถูกเลือกปฏิบัติจากการทำงาน การรับสมัครงาน</p> <p>๒.๔ ทำหลักสูตรการเรียนการสอนที่ให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องความหลากหลายทางเพศ ผลักดันให้อยู่ในหลักสูตรการสอนในระบบโรงเรียนทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษา</p> <p>๒.๕ จัดอบรมครู อาจารย์ บุคลากรในระบบการศึกษาให้มีความเข้าใจต่อกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ</p> <p>๒.๖ แก้ไข กฎ ระเบียบในสถาบันการศึกษาที่เป็นการละเมิดสิทธิและการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลหลากหลายทางเพศ</p> <p>๒.๗ สถานบริการกำหนดมาตรฐานด้านสาธารณสุขในการจัดระบบบริการ การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ และการให้บริการต่อกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศที่สอดคล้องกับเพศภาวะ (Gender) และ เพศวิถี (sexuality)</p> <p>๒.๘ พัฒนาหน่วยบริการด้านการให้คำปรึกษาและการรับเรื่องราวร้องทุกข์</p> <p>๒.๙ จัดระบบให้การคุ้มครอง ช่วยเหลือ พินฟู เยียวยา การชดเชยค่าเสียหาย กรณีถูกเลือกปฏิบัติในการรับบริการ การถูกเอาเปรียบหรือเกิดเสียหายจากการทำศัลยกรรม</p> <p>๒.๑๐ ขับเคลื่อนนโยบายและสร้างความเข้าใจกับสังคม อาทิ ด้านสาธารณสุข เพื่อให้ถอดคำว่า กะเทย (Transgender) และกลุ่มคนแปลงเพศ (Transsexuals) ออกจากบัญชีจำแนกโรคระหว่างประเทศ และการผลักดันให้แก้ไขข้อความในเอกสารบันทึกผลการตรวจเลือกทหารกองเกิน (สด.๔๓) ที่ระบุถึง กะเทย สาวประเภทสอง ชายรักชายที่ไม่ผ่านการตรวจเลือกเป็นทหารว่าเป็น บุคคลจำพวกโรคจิต โรคจิตถาวร หรือโรคจิตที่มีจิตใจเป็นหญิง เป็นต้น</p> <p>๓. มาตรการการจัดระบบสวัสดิการ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านการปกครอง นโยบายแห่งรัฐ แก้ไขมาตรการ กติกา ระเบียบ นโยบาย กฎหมายไม่เป็นธรรมต่อกลุ่มความหลากหลายทางเพศ</p> <p>๓.๑ สถาบันด้านยุติธรรม ต้องจัดให้มีการฝึกอบรมสร้างความเข้าใจในประเด็นความหลากหลายทางเพศแก่บุคลากรทุกระดับเพื่อให้มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศได้</p> <p>๓.๒ รวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศและความหลากหลายทางเพศเพื่อนำมาพิจารณาแก้ไข</p>

ชื่อ	กลุ่มเป้าหมาย	ข้อเสนอแนะ และมาตรการ
		<p>๓.๓ รวบรวมข้อมูลสถานการณ์การถูกละเมิด ถูกเลือกปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวทางการแก้ไข</p> <p>๓.๔ จัดเวทีรณรงค์สาธารณะเพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องสิทธิและการเคารพศักดิ์ศรีในกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ</p> <p>๓.๕ จัดให้มีหน่วยบริการด้านการปรึกษาและรับเรื่องราวร้องทุกข์ ให้ความช่วยเหลือและมีกระบวนการบำบัด ฟื้นฟู เยียวยาและชดเชยความเสียหาย</p> <p>๓.๖ ผลักดันให้เกิดการแก้ไขกฎหมายหรือกำหนดมาตรการ เพื่อรองรับการใช้ชีวิตคู่ของคนรักเพศเดียวกัน และการจัดการทรัพย์สินร่วมและมรดก</p> <p>๓.๗ ปรับปรุงระบบการใช้นำหน้านามในบัตรประชาชนให้สอดคล้องกลุ่มคนที่มีอยู่อย่างหลากหลาย อาทิ ใช้ระบบเลข ๑๓ แทนคำนำหน้า “นาย” “นางสาว” โดยมี code ระบุแทน</p> <p>๓.๘ กำหนดมาตรฐานเดียวกันในการขอรับเด็กเพื่อเป็นบุตรบุญธรรมในกลุ่มคนที่หลากหลายทางเพศ โดยไม่มีอคติของความเป็นเพศมาเกี่ยวข้องกับการรับบุตรบุญธรรม</p>